

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 515/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7PP/3/2024 z 15. apríla 2024 a proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/62/2024 z 9. júla 2024 takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Návrhu sťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **nevypovedá**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

- Ústavnému súdu bola 8. augusta 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich práv napadnutými uzneseniami okresného a krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Na výzvu ústavného súdu svoju ústavnú sťažnosť doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 4. septembra 2024 o ústavnoprávnu argumentáciu, na základe ktorej bolo možné pristúpiť k prieskumu podanej ústavnej sťažnosti. S ohľadom na nemajetnosť žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.
- Okresný súd napadnutým uznesením zamietol žiadosť sťažovateľa (ako odsúdeného) o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dolný Kubín vo výmere 28 mesiacov s podmieňaným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov, premenený uznesením tohto okresného súdu zo 6. decembra 2022 v spojení s uznesením krajského súdu z 24. januára 2023.
- Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ včas sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí. O jeho sťažnosti rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.
- Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na tri podmienky, ktoré musia byť

splnené podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na to, aby súd mohol rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného na slobodu, a to (1) vykonanie jednej polovice uloženého trestu, (2) plnenie povinností odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody a preukázanie polepšenia svojím správaním a (3) či sa od odsúdeného dá očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere krajský súd konštatoval splnenie prvých dvoch podmienok, avšak podľa jeho názoru nie je splnená tretia podmienka na to, aby mohol byť sťažovateľ podmiennečne prepustený na slobodu. Podľa krajského súdu nemožno prehliadnuť, že sťažovateľ má výrazné sklony k páchaniu trestnej činnosti a zákony či pravidlá je schopný rešpektovať len pod dozorom. Ďalej poukázal na to, že sťažovateľ bol dosiaľ šesťkrát súdne trestaný za úmyselnú trestnú činnosť. V jednom prípade mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, ktorý vykonal 24. decembra 2022, v dvoch prípadoch bolo rozhodnuté o premene trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom a bol mu uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody a v prípade jedného odsúdenia sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Účel trestu sa pri sťažovateľovi z hľadiska individuálnej prevencie podľa krajského súdu minul účinkom, keďže opakovane páchal trestnú činnosť. Ide teda o osobu náchylnú k protispoločenskej a protizákonnej činnosti, a preto nie je možné reálne predpokladať, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Sťažnosť sťažovateľa preto krajský súd odmietol a prisvedčil okresnému súdu, že nie sú splnené podmienky na jeho podmiennečné prepustenie na slobodu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta nesprávne posúdenie okresným, ako aj krajským súdom. Poukazuje na to, že pri posudzovaní jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie v rozsahu, aký predpokladá § 66 Trestného zákona. Súd pri posudzovaní jeho žiadosti nesprávne poukazoval na jeho minulosť. Nesprávne sú podľa neho závery súdov o tom, že práve jeho minulosť svedčí o tom, že bude naďalej páchať trestnú činnosť. Dĺžka doteraz vykonaných trestov je podľa neho dostačujúca na nápravu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu:

7. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu poukazuje ústavný súd na princíp subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd,

pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

8. Sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, ktorú aj podal a bolo o nej rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu:

9. Podstatu podanej ústavnej sťažnosti tvorí námietka sťažovateľa, že súdy pri posúdení jeho sťažnosti nemali prihliadať na jeho minulosť, pretože už došlo k jeho náprave. Napriek tomu, že možno situáciu sťažovateľa ľudsky pochopiť (a jeho snahu o polepšenie, samozrejme, aj ústavný súd vníma pozitívne), záverom krajského súdu nemožno vytknúť nesprávne posúdenie či svojvôľu, ktorá by mohla signalizovať porušenie práv sťažovateľa.

10. Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona môže súd odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody. Podľa ústavného súdu krajský súd správne vyhodnotil tri podmienky, ktoré z tohto ustanovenia vyplývajú a ktoré musia byť splnené kumulatívne (súčasne) – inak povedané, musia byť splnené všetky tri podmienky na to, aby súd mohol odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu.

11. Poukaz na minulosť páchatel'a v kontexte naplnenia očakávania, že povedie v budúcnosti riadny život, preto nie je nelogický, práve naopak. Ako uvádza krajský súd, ak páchatel' v minulosti spáchal trestný čin, súd môže zo zhodnotenia konkrétnych okolností minulého a súčasného trestného činu vyvodiť príslušné závery, pokiaľ ide o postoj páchatel'a k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, či má páchatel' sklony k páchaniu trestnej činnosti alebo je spáchanie trestných činov len náhodné. Ak už bol navyše opakovaně odsúdený, možno urobiť aj ďalšie závery, a totiž vyhodnotiť, aký účinok malo na páchatel'a odsúdenie a uloženie trestu, prípadne aj jeho výkon. Ani týmto záverom nemožno nič vytknúť.

12. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd dôsledne a dôkladne vysvetlil a zdôvodnil rozhodnutie neprepustiť sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, a to s ohľadom na nesplnenie jednej z troch podmienok upravených v § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nemožno považovať za nesprávne – a v tomto zmysle ani za svojvoľné či arbitrárne, a preto ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci nevzhladol dôvod na vyslovenie porušenia práv sťažovateľa. S poukazom na uvedené ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Sťažovateľ žiadal o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom, čo odôvodnil svojou nemajetnosťou. Ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom však prichádza do úvahy len za súčasného splnenia dvoch podmienok, (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery

navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

14. V tomto prípade už na prvý pohľad nie je splnená druhá podmienka na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovel.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, stratilo opodstatnenie rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu